

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2025

Εξεταζόμενο μάθημα: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Ημερομηνία: 06 – 06 – 2025
Ώρα ανάρτησης: 11 : 00

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Φροντιστήριο Μέσης Εκπαίδευσης

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1. (ΟΡΙΣΜΟΙ)

α. «Πανελλήνιον»

Ήταν ένα συμβουλευτικό όργανο που επανδρώθηκε από τον Καποδίστρια, με αντιπροσώπους και των τριών παρατάξεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί εσωτερική γαλήνη. Το όργανο αυτό συστάθηκε κατά το 1825, τη στιγμή που η ύπαρξη των πρώτων κομμάτων ήταν πλέον δεδομένη.

β. «Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής»

Με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης ιδρύθηκε η Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Την αποτελούσαν έντεκα μέλη (τέσσερις Έλληνες, τέσσερις Τούρκοι και τρία μέλη-πολίτες ουδέτερων κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο κρατών) με αρμοδιότητα του καθορισμού του τρόπου μετανάστευσης των πληθυσμών και της εκτίμησης της ακίνητης περιουσίας των ανταλλαξίμων. Ενώ, σύμφωνα με την σύμβαση, θα διευκολύνονταν στη μετακίνησή τους από τη Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής.

γ. «ΠΑΟΥΕΡ»

Η Πάουερ ήταν μία βρετανική εταιρεία που, την ίδια περίπου εποχή με την Ούλεν, ανέλαβε την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στην πρωτεύουσα αλλά και τη δημιουργία σύγχρονου δικτύου αστικών συγκοινωνιών, βασισμένου σε ηλεκτροκίνητα τραμ και λεωφορεία.

ΘΕΜΑ Α2. (ΣΩΣΤΟ – ΛΑΘΟΣ)

- α. ΣΩΣΤΟ** (σελίδα 249)
- β. ΣΩΣΤΟ** (σελίδα 147)
- γ. ΛΑΘΟΣ** (σελίδα 131)
- δ. ΛΑΘΟΣ** (σελίδα 246)
- ε. ΣΩΣΤΟ** (σελίδα 87)

ΘΕΜΑ Β1

Κεφάλαιο 2. Η εμπορική ναυτιλία (σελίδα 20)

Στη διάρκεια του 18ου αιώνα, παρατηρήθηκε σημαντική ναυτιλιακή και εμπορική δραστηριότητα σε πολλές παραλιακές περιοχές του ελληνικού χώρου και σε νησιά. Η δραστηριότητα αυτή ευνοήθηκε από διάφορες συγκυρίες, και ιδιαίτερα από την έξοδο της Ρωσίας στη Μαύρη Θάλασσα και το εμπόριο που αναπτύχθηκε στα λιμάνια της περιοχής (λ.χ. στην Οδησό) και της Μεσογείου. Με τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) μεταξύ της Ρωσίας και της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, τα χριστιανικά –ελληνικά– πλοία προστατεύονταν από τη ρωσική ισχύ και έτσι ευνοήθηκε η ραγδαία ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους. Λίγο αργότερα, με τη Γαλλική Επανάσταση και τους Ναπολεόντειους πολέμους, ευνοήθηκε ιδιαίτερα η ελληνική ναυτιλία. Η διάσπαση του ηπειρωτικού αποκλεισμού, του οποίου είχε επιβάλει το αγγλικό ναυτικό στα γαλλικά λιμάνια, έφερε μεγάλα κέρδη, ενώ ταυτόχρονα η εξαφάνιση των γαλλικών πλοίων από την Ανατολική Μεσόγειο δημιούργησε κενά, που έσπευσαν να εκμεταλλευτούν οι Έλληνες.

ΘΕΜΑ Β2

Κεφάλαιο 5. Το Σοσιαλιστικό κόμμα (σελίδα 97 – 98)

Οι υψηλοί δείκτες ανεργίας και οι άθλιες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης των εργατών οδήγησαν σε έντονη πολιτικοποίησή τους, κατά τη δεύτερη δεκαετία του 20ού αιώνα. Οι συνθήκες έδιναν την εντύπωση ότι οι πλούσιοι γίνονταν πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Το 1918 ιδρύθηκε το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.) από συνέδριο σοσιαλιστών. Βασικές θέσεις του προγράμματός του ήταν δημοκρατία, παροχή εκλογικού δικαιώματος στις γυναίκες, αναλογικό εκλογικό σύστημα, εθνικοποίηση των μεγάλων πλουτοπαραγωγικών πηγών. Σχετικά με την εξωτερική πολιτική, ζητούσε ειρήνη, χωρίς προσάρτηση εδαφών, βασισμένη στο δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών. Τα προβλήματα που αφορούσαν διαμφισβητούμενα εδάφη, θα λύνονταν με δημοψηφίσματα.

Το Σ.Ε.Κ.Ε. ήταν το πιο αυστηρά οργανωμένο κόμμα. Έως το 1919 ήταν υπέρ της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Σταδιακά απομακρύνθηκε από αυτή, υιοθετώντας την αρχή της δικτατορίας του προλεταριάτου. Το 1924 μετονομάστηκε σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (Κ.Κ.Ε.), μετά την προσχώρηση του στην Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνή.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1 (ΠΗΓΗ)

ΕΡΩΤΗΜΑ Α:

ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ:

Σελίδα 156 – 157 : 2. Η αγροτική αποκατάσταση

«Η αγροτική αποκατάσταση στο μεγαλύτερο μέρος της... εκτός από τη γη, παραχωρούνταν στέγη, εργαλεία, σπόροι, λιπάσματα και ζώα.»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΗΓΗΣ:

Οι μαθητές έπρεπε να αναφερθούν κυρίως στα παρακάτω στοιχεία του **κειμένου Α:**

- Η «κατά τρόπον παραγωγικόν» εγκατάσταση των προσφύγων επιχειρήθηκε με συστηματικό τρόπο και πήρε κυρίως τη μορφή της αγροτικής αποκατάστασης ...
- εξομοιωθέντες προς τους ντόπιους ακτήμονες, ...
- η οποία συνίστατο στην παραχώρηση βιώσιμων γεωργικών κλήρων, στη στέγαση με την ανέγερση κατοικιών αγροτικού τύπου και στον εφοδιασμό τους με σπόρους, μεγάλα και μικρά ζώα, γεωργικά εργαλεία, κάρα...
- πολλές φορές και κατά το δεύτερο έτος από την εγκατάστασή τους.

ΕΡΩΤΗΜΑ Β:

ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ:

Σελίδα 157 : 2. Η αγροτική αποκατάσταση

«Για τη στέγαση τηρήθηκε το σύστημα ... Τα χρέη των αγροτών προσφύγων ανέλαβε να εισπράξει η Αγροτική Τράπεζα.»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΗΓΗΣ:

Οι μαθητές έπρεπε να αναφερθούν κυρίως στα παρακάτω στοιχεία του **κειμένου Β:**

- ο Στην πρώτη περίπτωση, πολλοί από τους εργολάβους αντιμετώπισαν σοβαρές δυσκολίες, κυρίως στις περιοχές όπου είναι προβληματική η μεταφορά καθώς και η εξεύρεση υλικών και εργατικών χεριών.
- ο Παράλληλα η Επιτροπή δεν έχει λόγους να είναι ιδιαίτερα ευχαριστημένη από τις υπηρεσίες των εργολάβων, ιδιαίτερα όταν οι τεχνικοί μας υποχρεώνονται να παραλαμβάνουν εργασία κακής ποιότητας υπό την πίεση των άμεσων αναγκών για τη στέγαση των προσφύγων.
- ο ... ξυλείας, κεραμιδιών και καρφιών, υλικών δηλαδή που θα πρέπει να μεταφερθούν από μακριά, καθώς και χρημάτων για την πληρωμή των μαραγκών και των χτιστάδων. Οι πρόσφυγες παρέχουν την ανειδίκευτη εργασία και εκτελούν τις μεταφορές των υλικών.
- ο Ένας εργοδηγός επιβλέπει την ποιότητα και την ποσότητα της εργασίας και δίδει προκαταβολές σε χρήμα ή είδος ανάλογα με τη σημειούμενη πρόοδο.

ΘΕΜΑ Δ1 (ΠΗΓΗ)

ΕΡΩΤΗΜΑ Α:

ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Σελίδα 215 : 4.δ. Το τέλος της επανάστασης του Θερίσου και ο θρίαμβος της πολιτικής του Ελευθερίου Βενιζέλου.

«Το κίνημα του Θερίσου δε πέτυχε πλήρως τους στόχους του αλλά έδωσε νέα ισχυρή ώθηση στο Κρητικό Ζήτημα ... μετά την αποκατάσταση της εσωτερικής γαλήνης στη Κρήτη.»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΗΓΗΣ:

Οι μαθητές έπρεπε να αναφερθούν κυρίως στα παρακάτω στοιχεία του **κειμένου Β:**

- Οι Δυνάμεις κατέληξαν τον Ιούλιο του 1906 στην υιοθέτηση ενός συνολικότερου σχεδίου για τη διευθέτηση του Κρητικού ζητήματος
- αναδιάρθρωση της χωροφυλακής με παράλληλη δημιουργία πολιτοφυλακής κάτω από την εποπτεία απόστρατων Ελλήνων αξιωματικών [...]
- απόσυρση, τέλος, όλων των ξένων στρατιωτικών δυνάμεων από την Κρήτη. [...]

ΕΡΩΤΗΜΑ Β:

ΣΧΟΛΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Σελίδα 215 – 216 : 4.δ. Το τέλος της επανάστασης του Θερίσου και ο θρίαμβος της πολιτικής του Ελευθερίου Βενιζέλου.

«Η πολιτική του Βενιζέλου είχε θριαμβεύσει. ... Το Κρητικό Ζήτημα είχε πλέον εισέλθει στη φάση της οριστικής του επίλυσης.»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΗΓΗΣ:

Οι μαθητές έπρεπε να αναφερθούν κυρίως στα παρακάτω στοιχεία του **κειμένου Β:**

- Η [Διεθνής] Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η παραμονή του πρίγκιπα Γεωργίου στη θέση του ύπατου αρμοστή θα δυσχέραινε την ομαλή εξέλιξη της πολιτικής ζωής της Κρήτης, προκρίνοντας ως προσφορότερη λύση την άμεση ένωση του νησιού με την Ελλάδα.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΗΓΗΣ:

Οι μαθητές έπρεπε να αναφερθούν κυρίως στα παρακάτω στοιχεία του **κειμένου Γ:**

- ενωτικό ψήφισμα της 30ής Ιουλίου 1906.
- οι Μεγάλες Δυνάμεις παραχώρησαν στην κυβέρνηση της Κρήτης δάνειο 9.300.000 γαλλικών φράγκων και ρύθμισαν συνάμα το ζήτημα των τόκων των προηγούμενων δανείων.
- 14 Αυγούστου 1906, οι Μεγάλες Δυνάμεις παραχωρούσαν στον βασιλιά των Ελλήνων Γεώργιο Α' το δικαίωμα να διορίζει εκείνος τον Ύπατο Αρμοστή της Κρήτης.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΣΩΠΑΣΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΣΩΜΑΡΑΚΗ ΕΛΕΝΗ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

